

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Інститут філології
Кафедра журналістики

СЕРГІЄВА АНАСТАСІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

МИКОЛАЇВ МУЗИЧНИЙ: МУЛЬТИМЕДІЙНА ІСТОРІЯ

Спеціальність 061 «Журналістика»

Автореферат
бакалаврського проекту
на здобуття ступеня бакалавра

Миколаїв – 2020

Роботу виконано на кафедрі журналістики Чорноморського національного університету імені Петра Могили, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор б.в.з. Підпригора Світлана Володимирівна, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, в.о.завідувача кафедри журналістики.

Рецензент: Рецензент: кандидат філологічних наук, доцент б.в.з. Косарева Галина Сергіївна, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, доцент б.в.з. кафедри української філології та міжкультурної комунікації

Захист відбудеться «26» червня 2020 р. у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що на сьогодні музична журналістика України переживає не найкращий період. Це доводить відсутність ґрунтовних наукових праць, присвячених даній темі. Не краща ситуація панує і в медіа: провідні ЗМІ країни створюють контент переважно за участі відомих столичних зокрема зірок, оминаючи при цьому талановитих музикантів з інших міст. Через це виникла потреба в дослідженні музичної журналістики Миколаєва.

Мета дослідження – дослідити стан музичної журналістики України, зокрема Миколаєва, використовуючи інструментарій журналістики.

Завдання дослідження:

- 1) проаналізувати стан дослідження культурної та музичної журналістики в світі;
- 2) визначити проблеми, з якими стикається музичний журналіст;
- 3) дослідити стан музичної журналістики в Україні та Миколаєві зокрема;
- 4) створити контент пов'язаний з музичною темою в Миколаєві;
- 5) опублікувати власні матеріали.

Об'єкт дослідження – закордонні музичні часописи, українські ЗМІ, які спеціалізуються на музиці, а також музичний контент у газетах, інтернет-виданнях та телебаченні, який виходив в Миколаєві в період 2017-2020 рр.

Предмет дослідження – процес становлення та історія музичної журналістики в Україні та світі, контент, тематичний діапазон та жанрова парадигма миколаївських ЗМІ. Хронологічні межі роботи охоплюють період від 1930-х рр. (час появи перших світових музичних видань) до 2020 р.

Теоретико-методологічна основа. Під час дослідження спираємося на роботи таких науковців: Т. Куришева, Л. Мар'їна, Л. Мельник, Т. Орлова, А. Семенова.

Методи дослідження. У роботі застосовано теоретичний метод, опитування, метод індукції, контент-аналіз, метод узагальнення результатів аналізу.

Теоретичний метод дав змогу з'ясувати суть, функції та особливості музичної журналістики в Україні, а метод індукції допоміг здобути знання про цей вид журналістики в Миколаєві. Метод контент-аналізу застосовувався під час обробки та аналізу контенту миколаївських ЗМІ. Статистичний прийом цього методу дав змогу визначити частоту використання різних жанрів у пресі. Метод опитування, а саме інтерв'ювання, був використаний при роботі з героями матеріалів з метою отримання інформації щодо їхньої творчої діяльності.

Наукова новизна дослідження зумовлена актуальністю, метою та завданнями дослідження й полягає в тому, що в роботі зроблено спробу охарактеризувати стан, проблеми та особливості музичної журналістики в межах Миколаєва.

Практичне значення отриманих результатів. Отримані дані можна використовувати для подальших досліджень музичної журналістики в Україні та Миколаєві. Також матеріал може використовуватися студентами спеціальності «Журналістика» під час вивчення таких дисциплін, як «Журналістський фах», «Теорія та історія журналістики».

Теоретичне значення отриманих результатів. Теоретично проаналізовано та обґрунтовано стан музичної журналістики в світі та Миколаєві зокрема.

Апробація результатів дослідження. Матеріали дипломного проекту пройшли апробацію у інтернет-виданні «Solnik», відеороботи також були опубліковані на особистому каналі в YouTube.

Структура дипломного проекту. Робота складається з двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У *вступі* вказано актуальність теми дипломного проекту, визначено об'єкт, предмет, мету, завдання та методи, пояснено наукову новизну роботи, розкрито теоретичне і практичне значення здобутих результатів та форми їх апробації.

У *першому розділі* «Теоретичні засади дослідження музичної журналістики» подано інформацію щодо специфіки дослідження музичної журналістики в Україні та світі, також проаналізовано її стан в миколаївських ЗМІ. Виявлено, що цей вид журналістики зароджуватися почав ще в Середні віки, а остаточно сформувався у ХІХст., проте за увесь час так і не досяг розквіту. Журналісти хоч і приділяють увагу музичній тематиці, та все ж недостатньо.

На сьогодні журналістів, які б добре орієнтувалися в музиці, дуже мало. Більшість, не розуміючи справжнє призначення музичної журналістики, працюють на рівні інформаційних жанрів, які в пресі, наприклад, втрачають свою цінність. Адже набагато швидше інформація такого типу з'являється в мережі.

Музична журналістика різних країн має однакові недоліки. Найголовнішою проблемою є невідповідність контенту, який надає ЗМІ, смакам аудиторії. Спеціалізовані видання повинні ретельно досліджувати уподобання суспільства та підлаштовуватися під них. Найчастіше ЗМІ занепадають через брак фінансів, тому виділяють проблему недостатньої кількості реклами, яка наразі є головним засобом здобування матеріальних благ.

Суттєвим недоліком музичного контенту є перетворення його на світську хроніку. Плітки, скандали найчастіше стають темами статей. А в інтерв'ю із зірками обговорюють не творчість, мистецтво, а особисте життя. Журналісти повинні прагнути до якісної музичної журналістики, центром якої є саме музика, а не сенсації.

Було розглянуто низку успішних, авторитетних світових друкованих видань. Вони засновані в ХХ ст. Переважна частина («Classic Rock», «Rolling Stone», «Rock Hard» тощо) присвячена рок-музиці та рок-культурі загалом. Грунтовні інтерв'ю, огляди дисків, платівок, критика – все це допомогло цим часописам здобути прихильність аудиторії та продовжувати функціонувати багато років.

Серед музичної періодики незалежної України можна вирізнити: спеціалізовані журнали «Галас», «Червона рута», «Фонограф». Вони проіснували недовго, проте зробили значний внесок у розвиток української музичної журналістики.

Сьогодні в Україні тема музики досить активно висвітлюється на телебаченні, однак переважно у форматі світська хроніка. Музична журналістика успішно розвивається в Інтернеті. Було проаналізовано ряд українських онлайн-ресурсів: «Слух», «Сотма», «LiRoom», «Музика». Вони презентують різноманітний контент, а саме: статті, інтерв'ю, відеоматеріали, фоторепортажі та ін. Важливо, що героями публікацій стають не лише зірки, а й молоді музиканти. Ці онлайн-видання пишуть простою та зрозумілою мовою, мають легкий стиль подання інформації, приваблюють яскравим та сучасним дизайном, тобто роблять все для того, аби привернути увагу молоді до музики. Спеціалізованих друкованих видань наразі немає. Інформаційні матеріали інколи з'являються в загально-політичних газетах.

Миколаївські телеканали та онлайн-ЗМІ теж не оминають музичну тематику. На телебаченні найчастіше можна побачити новини про визначну музичну подію міста, або ж інтерв'ю з місцевими музикантами. В онлайн-виданнях переважають замітки, іноді зустрічаються фоторепортажі. У пресі музичного контенту набагато менше. Це переважно невеличкі інформаційні матеріали (замітки, звіти).

Музична журналістика повинна розвиватися, адже вона виконує важливу культурну функцію, є однією з найважливіших ланок духовного

життя і окрім цього позитивно впливає на багато інших сфер діяльності людини.

Другий розділ «Миколаїв музичний: мультимедійна історія» розкриває практичну частину дипломного проєкту. Загалом було створено 9 публікацій на Інтернет-ресурсі <http://www.solnik.com.ua>, а саме:

«Фантастичні музичні гурти Миколаєва та де їх шукати» (стаття), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/2645>.

«Валентина Демченко: знайомство» (стаття), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/2648>.

«Танець рук» (текст, фото), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/2849>.

«Пісні з Миколаєва: настрій «карантин»» (стаття), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/2846>.

«Рецепт музичної медитації для новачків» (стаття), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/3048>.

«Народ природжених кочових музикантів» (стаття), режим доступу: : <https://solnik.com.ua/archives/3045>.

«Народжені у Миколаєві» (стаття), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/3171>.

«Музичний фольклор Миколаївщини» (відео), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/3072>.

«Музичний Миколаїв: проблеми та перспективи» (відео), режим доступу: <https://solnik.com.ua/archives/3177>.

Всього налічується 9 матеріалів, а саме: 6 статей, 2 відеороботи, 1 фотопроект. Загальна кількість власних фото: 6. Загальна тривалість відео: 12 хвилин.

ВИСНОВКИ

Культурна журналістика, зокрема музична як її різновид, є недостатньо дослідженою. Наукових статей, посібників та інших інформаційних джерел не вистачає. Інформація, яка є в наявності, не дозволяє сформувати цілісну

картину, бо вчені беруть до уваги зовсім різні та часто не пов'язані між собою аспекти для досліджень. Незважаючи на це, мету дипломного проєкту все ж було досягнуто.

Було проаналізовано ряд наукових розвідок (А. Горохов «Кризис музыкальной журналистики», Л. Мельник «(Актуальні) проблеми музичної журналістики (в Україні)», Т. Куришева «Музыкальная журналистика и музыкальная критика» та ін.), в яких зазначаються важливі аспекти музичної журналістики.

У ході дослідження було з'ясовано, що в Україні немає спеціалізованих музичних друкованих видань взагалі. Публікації на тему музики іноді з'являються у суспільно-політичних газетах «Культура та життя», «День» та ін. Існує багато радіостанцій музичного спрямування, наприклад, «NRJ», «Пятница», «ROKS», «Шансон», «Хіт FM». Однак більшість програм направлені на прослуховування сучасної музики. Телеканали «1+1», «СТБ», «ICTV», «Інтер», «Україна» іноді створюють інформаційні сюжети про якісь значні музичні події. Відомий музичний канал «М1» спрямований більше на розважання аудиторії і більшою частиною його контент-наповнення є музичні кліпи. На сьогодні музична журналістика активно розвивається в інтернет-виданнях: «Слух», «Comma», «LiRoom», тощо. Це сучасні, молодіжні ЗМІ, які мають власні стилі подання інформації та орієнтуються як на вітчизняну, так і на закордонну музичну культуру.

Миколаїв має насичене музичне життя. Було підкреслено, що в місцевих медіа є підґрунтя для створення відповідного контенту. Вони доволі активно інформують населення про значні музичні події. Газети «Южная правда», «Родной причал», «Рідне Прибужжя» час від часу публікують замітки та звіти з культурних заходів. Миколаївські телеканали «НІС-ТВ», «Суспільне: Миколаїв», «МАРТ» створюють сюжети та присвячують випуски програм музичній тематиці. У місті немає спеціалізованих інтернет-видань, однак інформаційні матеріали, що пов'язані з музикою, можна знайти на «НикВести», «Шиповник», «NL», «0512.ua».

Робота музичного журналіста досить складна. У цій сфері може працювати на кожен. Адже треба мати не лише навички медійника, а й добре розумітися на музичному мистецтві, його історії. Потрібно вміти аналізувати, порівнювати, іноді критикувати. Хороший музичний журналіст – це людина, яка постійно розвивається, адже мистецтво не стоїть на місці. Було виявлено, що головною проблемою для сучасного журналіста є розвиток Інтернету. Усі музичні новинки миттєво потрапляють до «всесвітньої павутини». Аудиторія може відразу переглянути те, що її цікавить та сформулювати власну думку. Через це журналістський матеріал втрачає свою цінність.

У рамках дипломного проєкту було створено 9 матеріалів, кожен з яких опубліковано в інтернет-виданні «Solnik» (<http://www.solnik.com.ua>). Удалося взяти інтерв'ю у співачки Валентини Демченко, яка розповіла про те, як почала захоплюватися музикою та що її надихає на написання пісень вже багато років. Ще відбулося спілкування з керівником циганського ансамблю «Арго» Лялею Кудрявою про особливості творчості цього талановитого народу. Дослідивши наукові статті про фольклор півдня України, було створено відео «Музичний фольклор Миколаївщини», в якому пояснюється, що саме впливало на творчість наших предків та, які пісенні зразки збереглися до наших днів. Інформація надана засновником гурту «Индиго» Генадієм Салієвим про стан музики в Миколаєві була використана при створенні відео «Музичний Миколаїв: проблеми та перспективи». Крім цього було проаналізовано велику кількість музичних творів миколаївських гуртів. Це дало можливість створити музичні підбірки, наприклад, «Пісні з Миколаєва: настрої карантин». Фотопроект «Танець рук» має суто художнє направлення. Такі знімки можуть супроводжувати будь-який тематичний матеріал.

Музична журналістика як Миколаєва, так і України потребує не лише розвитку в ЗМІ, а й дослідження з боку науковців. Журналістам слід відповідальніше ставитися до висвітлення цієї тематики та відходити від інформаційних жанрів до аналітичних. Адже в межах дипломного проєкту

було виявлено проблему жанрової одноманітності. Не завадить і створення нових спеціалізованих видань або ж проєктів на телебаченні чи радіо. Збільшення музичної тематики в ЗМІ підштовхне науковців до дослідження цієї сфери. Науковий та практичний підхід будуть стимулювати музичну журналістику рухатися вперед та збільшуватимуть її популярність.

АНОТАЦІЯ

Сергієва А.О. Миколаїв музичний: мультимедійна історія. – Миколаїв, 2020.

Культурна тематика ніколи не втратить своєї актуальності. Адже сфера мистецтва безперервно розвивається, створюються нові твори, виникають різноманітні напрями. Саме журналістика покликана інформувати суспільство про це, тому безперечно є актуальним дослідження стану музичної журналістики України, зокрема Миколаєва, та публікація власних матеріалів, які висвітлюють музичну тематику.

Музична журналістика надає аудиторії знання процесів, які відбуваються в світі музики, повідомляє про музичні події, знайомить з музикантами та впливає на формування смаку. Журналіст, працюючий в цій сфері, може користуватися всім спектром жанрів. Однак, було встановлено, що інформаційні жанри використовуються набагато частіше ніж аналітичні. Музична критика наразі занепадає, матеріали такого спрямування майже зникли з сучасних ЗМІ.

Виявлено проблему нестачі професійних музичних журналістів. Висвітлення музики потребує високого рівня теоретичних знань про цей мистецтво. Значно ускладнює розвиток музичної журналістики поширення технологій. Потенційна аудиторія може власноруч та швидко знайти все, що її цікавить в Інтернеті. Через це журналістський матеріал втрачає свою значимість.

Практична частина проєкту представлена рядом публікацій на інтернет-ресурсі <http://www.solnik.com.ua>, метою яких є висвітлення музичної

тематики Миколаєва, ознайомлення аудиторії з місцевими музикантами та їхньою творчістю. Всього налічується 9 матеріалів, а саме: 6 статей, 2 відеороботи, 1 фотопроект. Загальна кількість власних фото: 6. Загальна тривалість відео: 12 хвилин.

Ключові слова: культурна журналістика, музична журналістика, музичний журналіст, музична тематика.

SUMMARY

Anastasia Serhiieva. Musical Mykolaiv: Multimedia Story. — Mykolaiv, 2020.

Cultural themes will never lose their relevance. After all, the sphere of art is constantly developing, new works are being created, and various directions are emerging. It is journalism that is called to inform society about this, so it is undoubtedly relevant to study the state of music journalism in Ukraine, in particular in Nikolaev, and to publish their own materials covering music topics.

Music journalism provides the audience with knowledge of the processes that occur in the world of music, reports on musical events, introduces musicians and influences the formation of taste. A journalist working in this field can use the entire spectrum of genres. However, it was found that information genres are used much more often than analytical ones. Music criticism is now in decline, materials of this kind have almost disappeared from the modern media.

The problem of lack of professional music journalists is revealed. Lighting music requires a high level of theoretical knowledge about this art. Significantly complicates the development of music journalism and technology distribution. A potential audience can find everything that interests them on the Internet with their own hands and quickly. Through this, journalistic material loses its significance.

The practical part of the project is represented by a number of publications on the Internet resource <http://www.solnik.com.ua> the purpose of which is to cover the musical theme of Nikolaev, familiarizing with local and international musicians and their creativity. There are 9 materials in total, namely: 6 articles, 2 video

works, 1 photo project. Total number of your own photos: 6. The total duration of the video: 12 minutes.

Keywords: cultural journalism, music journalism, music journalist, music subject.